# Županijsko izvješće: Varaždinska županija

Godina provedbe: 2020

Broj održanih sastanaka: 1
Broj usvojenih programa: 3

### Provedeni programi
„Mentalno je važno“ i „Zdravo radim – prevencija ovisnosti i zaštita mentalnog zdravlja na radu“, te organizaciju edukativnih tribina povodom obilježavanja
Međunarodnog dana borbe protiv ovisnosti - 26. lipnja 2020.

### Provedene ostale aktivnosti
zbog COVID epidemije nije bilo mogućnosti organiziranja većih aktivnosti, te je u lipnju održana tematska sjednica Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga Varaždinske županije, ujedno i tribina povodom Međunarodnog dana suzbijanja zlouporabe droga, pod nazivom: "MEĐURESORNA SURADNJA U PREVENCIJI I SUZBIJANJU ZLOUPORABE DROGA – JAVNOZDRAVSTVENI I FORENZIČKI ASPEKTI OVISNOSTI“

### Usvojeni dokumenti
Izvješće o radu i poslovanju Zavoda za javno zdravstvo VŽ na Županijskoj skupštini za 2019.g., u kojem je obuhvaćeno i izvješće vezano uz prevenciju ovisnosti na području Županije

### Problemi u radu
nema

### Oblici suradnje i slično
koordinacija, radni sastanci s dionicima putem informatičke platforme, jer isti se nisu održavali zbog COVID epidemije

### Ciljevi županijske politike prema Akcijskom planu
koordinirano, sustavno i učinkovito suzbijanje zlouporabe droga u Županiji, primjenom mjera, smanjivanje zdr. i socijalnih posljedica zlouporabe droga, djelovanjem na smanjenje trenda uporabe droga, ali i kockanja i interneta kod djece i mladih, senzibilizacija i osvještavanje problematike ovisnosti u lokalnoj zajednici

### Utrošena financijska sredstva za područje suzbijanja ovisnosti (zlouporabe droga)
Iz proračuna županije: 30.000,00
Iz proračuna gradova:
Sveukupno:

### Popis ustanova i organizacija koje djeluju u području suzbijanja zlouporabe droga na području županije
Socijalne ustanove: Centri za socijalnu skrb (Varaždin, Ivanec, Ludbreg i Novi Marof); Odgojni dom Pahinsko - Ivanec,
Zdravstvene ustanove: OB Varaždin, ZZJZ VŽ, Zavod za hitnu med. VŽ, Dom zdravlja VŽ, SB Varaždinske Toplice, Ljekarne VŽ
Nevladine organizacije: Crveni križ Varaždinske župane, te četiri Gradska društva Crvenog križa: Varaždin, Novi Marof, Ivanec i Ludbreg, Zajednica Cenacolo Varaždin

### Podatci o broju liječenih ovisnika od strane službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti (SZPO)
Sveukupan broj ovisnika o drogama: 1071
Broj opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 169

Broj novopridošlih opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 3
Broj konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 20
Broj novopridošlih konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 6

Stopa liječenih ovisnika na području županije: 184,5

**Izvješće o suradnji Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti s nadležnim ustanovama (CZSS, DO, županijski uredi, NVO i druge relevantne ustanove) na području županije**

Tijekom 2020. godine nastavljena je suradnja Odjela sa svim nadležnim ustanovama, udrugama i dr .npr.: Policijskom upravom, Probacijskim uredom, Zatvorom, Centrima za socijalnu skrb, Udrugama liječenih alkoholičara, ali u manjem opsegu nego u 2019-toj godini zbog epidemiološke situacije vezano uz epidemiju virusa COVID-19.

**Trend zlouporabe droga i vrste droga i ovisnosti koje su se tijekom prethodne godine pojavljivale na razini županije, ocjena trenda zlouporabe droga u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu**

Stanje na području Varaždinske županije glede problema ovisnosti o psihoaktivnim drogama je također stabilno, odražavajući stanje na državnoj razini.
U 2020. godini se bilježi manji pad među ukupno liječenima zbog ovisnosti. Broj incidentnih slučajeva na razini je prošlih godina. Broj onih koji se javljaju na liječenje zbog ovisnosti je približno na razini prethodnih godina. Broj novo prijavljenih na liječenje je na razini prethodne godine na račun korisnika marihuane /kanabinoida (samo 3 nova opijatna ovisnika ). Trend je porasta upućivanja djece s poremećajima u ponašanju u savjetovalište za zaštitu mentalnog zdravlje, po modelu indicirane prevencije. U odjel se javlja sve više mladih s poremećajima raspoloženja i problemima mentalnog zdravlja. Problem predstavljaju sve više “nove droge” koje se prodaju kao legalne u smart-shopovima pod krinkom začina ( spice), čajeva, kupki ( bath salt), GHB i sl. a procedura njihovog stavljanja na popis ilegalnih tvari je dugotrajna, što otežava suzbijanje i prevenciju. Rastući problem predstavlja i zlouporaba lijekova na recept iz skupine anksiolitika /sedativa budući da su vrlo dostupni na crnom tržištu te “od člana obitelji” kojem su legitimno propisani.

**Broj i vrsta preventivnih i drugih programa koje je Služba provodila na razini županije i drugi relevantni podaci o stanju i kretanju zlouporabe droga na području županije**

Provedeno je anketiranje učenika prvih i trećih razreda većine srednjih škola na području Varaždinske županije vezano uz problematiku pijenja alkoholnih pića, pušenja duhanskih proizvoda, kockanja, dostupnosti droga. U tijeku je obrada prikupljenih podataka.
Redovito se toksikološki analizira uzorak urina na metabolite poznatih psihoaktivnih droga, od 01.01.2020. do 31.12.2020. odrađeno je 741 pojedinačna testiranja.
Kod utvrđenog rizičnog ponašanja i kapilarna krv na hepatitis B, C i HIV, odrađeno je 10 pojedinačna testiranja.
Velika većina opijatskih ovisnika kod kojih je dijagnosticiran Hepatitis C ili je prošao liječenje ili je u tretmanu liječenja. Do 31.12.2020. ukupno je u tretman uključeno 53 pacijenta kojima je dijagnosticiran hepatitis C i 4 pacijenta kojima je dijagnosticiran hepatitis B.

Od svibnja 2014. godine otvoreno je pri Odjelu i Savjetovalište za alkoholom uzrokovane poremećaje. Od 01.01.2020. do 31.12.2020. ukupno u tretmanu 20 osoba, od toga 6 novo prijavljenih, te u obiteljskom savjetovališnom tretmanu dvije obitelji.
U programu liječenja ovisnosti o kocki i igrama na sreću u tretmanu je pet osoba.
Sa Udrugom apstinenata Varaždinske županije „Hrabrost“ odrađeno je 36 tjednih sastanaka (rad u grupi) s prosječno 27 apstinenata i 15 pratećih članova. U rad udruge je uključeno pet novih apstinenata. Za vrijeme trajanja epidemioloških COVID mjera odrađivane su telefonske konzultacije, ukupno 47 konzultacija, 21 individualne i 3 obiteljske.
Održane su i dvije preventivne radionice za učenike osmog razreda u dvije osnovne škole na području Varaždinske županije.
Mjesec borbe protiv ovisnosti 2020.g. obilježili smo pisanjem i objavljivanjem stručnih članaka na temu ovisnosti u

županijskim novinama i na našim društvenim mrežama. Zbog epidemiološke situacije nije bilo moguće održavanje skupa.

Do 31.12.2020. godine u Odjelu za zaštitu mentalnog zdravlja javilo se ukupno 740 osoba na liječenje. Novo prijavljenih osoba je 469 dok su 271 osoba nastavilo tretman iz 2019.-te ili prethodnih godina.

Ostvarena je nova suradnja s Domom za starije i nemoćne Varaždin u svrhu poboljšanja mentalnog zdravlja gerontološke populacije. Ostvareno je 14 pregleda korisnika doma, a od toga su 2 pregleda bila pregled psihijatra, a 9 pregleda i savjetovanja psihologa. Suradnja je prekinuta zbog pogoršanja epidemiološke situacije u domu.

U sklopu projekta „Zdravo radim“ održana su online predavanja po nazivom „Timski rad i suradnja“ i „Nenasilno rješavanje sukoba“ u tri dječja vrtića Varaždinske županije u kojima je sudjelovalo 25 djelatnika dječjih vrtića.

Tretman ambulante dječje i adolescentne psihijatrije:
Ukupan broj pacijenata u ambulanti za dječju i adolescentnu psihijatriju-199.
Novoprimljenih pacijenata od 01.01.2020. do 31.12.2020.- 81.
Nastavak liječenja iz 2019.- te ili višegodišnji tretman - 118.

U tretmanu Odjela su žrtve i počinitelji nasilja a značajna suradnja ostvarena je i sa Domom za žrtve obiteljskog nasilja „ Utočište Sveti Nikola“ obrađeno je ukupno 5 osoba, 5 punoljetnih i 0 maloljetnih osoba. ( do 31.12.2020.)
Ukupan broj počinitelja nasilja u tretmanu Odjela: 3.
Ukupan broj žrtvi nasilja u tretmanu Odjela: 5 punoljetnih osoba.

U svibnju 2020. godine počeli smo s grupnom terapijom. Riječ je o psihoanalitičkoj grupnoj psihoterapiji. Grupa ide ponedjeljkom u 17 h, traje 90 min i ima 6 članova. Uglavnom radim s neurotskim pacijentica (anksiozni poremećaji, OKP, panični napadaji). Do sada smo imali oko 30 seansi. (cca 4x mjesečno)

Sveukupno utrošena sredstva za provedbu istraživanja iz proračuna županije: 0
Broj kaznenih djela vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 185
Broj prekršajnih prijava vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 166
Broj zapljena: 219

Vrste zaplijenjenih droga
benzodijazepini - kom. 100;
buprenofin - kom. 19;
metadon otopina - ml. 20;
kokain - g. 14,6;
marihuana - g. 2828,8;
kanabis biljka - kom. 34; kanabis smola - g. 11,4; kanabis sjeme - g. 3;
LSD - doza 3;
amfetamin - g. 114,8;
MDMA i derivati - g. 13,4; i MDMA i derivati - kom. 6

PU VŽ - analizirajući statističke podatke iz 2019.g. u odnosu na 2020.g., utvrđeni je porast kaznenih djela vezanih uz zlouporabu droga za 68%, kod čega kaz. djela neovlaštene proizvodnje i promet droga za 66% te kaz. djelo omogućavanje trošenja droge za 86%; kod prekršajnih prijava također je broj prijava u porastu za 3% u odnosu na prethodnu godinu. Nadalje, vezano za kriminalitet droga kod maloljetnika (od 16 do 18.g.života) procesuirana su kaz. djela neovlaštena proizvodnja i promet droga, gdje je prisutan pad broja počinitelja za 38% (4 kaznena djela i 3 prekršaja).